

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010488
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123010488.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 01. 08. 2023 o žiadosti G. P., L.. XX. XX. XXXX E. T., o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného G. P., L.. XX. XX. XXXX E. T., P. J. L. J. XX/X, Y. C., M. T., P.. Č.. E. Ú. L. E. P. M. D. J. J. - T., o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/146/2018 zo dňa 02. 07. 2020 v trvaní 4 (štyroch) rokov a 6 (šiestich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 08. 06. 2023 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, ktorú Pavel Tóth odôvodnil tým, že Ďalší výkon trestu odňatia slobody u neho nie je potrebný. Doteraz vykonaný trest bol pre neho postačujúci na prevýchovu a ponaučenie do ďalšieho života. Svoje konanie ľutuje a snaží sa zabudnúť na svoju minulosť. Hľadá do budúcnosti, v ktorej sa už nedostane do rozporu so zákonom. Svojím správaním, plnením povinností a prístupom k práci preukázal polepšenie a nie je rizikom pre spoločnosť v civilnom živote. Jeho rodinný vzťah sa napravil, má skvelú sestru, s ktorou je v kontakte a ktorá mu je oporou. Po prepustení má možnosť zamestnať sa, má kde bývať. Je presvedčený, že povedie riadny život na slobode.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený nastúpil výkon väzby zo slobody predvedením dňa 10. 01. 2020 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde nie sú evidované nedostatky. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený či potrestaný tiež nebol. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová sa nachádza od 28. 07. 2020, kde začal vykonávať trest v ubytovni s „C“ diferenciačnou skupinou. Správanie a vystupovanie voči personálu bolo bez nedostatkov. V interpersonálnej oblasti vo vzťahu k spolu odsúdeným je bezkonfliktný. Dňa 19. 10. 2021 mu bola na základe plnenia programu zaobchádzania zmenená diferenciačná skupina z „C“ na „B“. Po uvedenej zmene si naďalej plní všetky povinnosti vyplývajúce zo zákonných noriem platiacich vo výkone trestu odňatia slobody. Aj napriek tomuto konštatovaniu sa dostal do rozporu s právnymi normami platnými v podmienkach výkonu trestu tým, že sa vyhrážal ujmu na zdraví inému spolu odsúdenému. Uvedené previnenie bolo vyriešené bez disciplinárnej sankcie. V súčasnej dobe nemá evidovaný žiadny trest. Do prednáškových aktivít pedagogického personálu sa zapojil trikrát. Doteraz si vytvoril podmienky na udelenie troch disciplinárnych odmiern. Postoj k trestnej činnosti je čiastočne kritický. Nie je členom žiadneho záujmového krúžku. Voľný čas však trávi aktívnym spôsobom, venuje sa posilňovaniu, čítaniu. Do aktivít organizovaných v ubytovni sa nezapája. Aktuálne nie je pracovne zaradený. S menšími prestávkami bol pracovne zaradený na stráženom pracovisku mimo ústav, kde si plnil svoje povinnosti k spokojnosti nadriadených. Do práce riadne nastupoval, pracovný

fond využíval a nedopúšťal sa nedovolennej činnosti. Vyradený bol z organizačných dôvodov. Aj predtým bol pracovne zaradený, kde takisto dodržiaval pracovnú disciplínu a plnil pracovné úlohy. Vyradený bol z dôvodu zmeny diferenciačnej skupiny. Okrem toho sa zapájal aj do čistiacich a upratovacích prác v ubytovni. Odsúdený je slobodný, bezdetný. Nadviazal kontakt s bratom a od mája 2023 aj so sestrou a jej manželom. Tento kontakt iniciovala sestra. S ňou telefonuje, uskutočnila sa aj kontaktná návšteva a aj videonávšteva. Odsúdený prejavuje záujem o upevňovanie nových vzťahov. Vzťahy sa javia ako bezproblémové, pozitívne vplyvajú na výkon trestu odsúdeného a majú perspektívu aj po výkone trestu. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmienené prepustenie, preto sa odporúča podmienne prepustiť s dohľadom.

Súd vo veci podmieneného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že svoju minulosť a konanie ľutuje, poučil sa z neho. Uvedomuje si, že urobil aj viacero chýb. Väčšinu života strávil vo výkone trestu, no chcel by využiť šancu a ukázať, že vie byť pre spoločnosť prospešný. Chcel by sa zamestnať, žiť so svojou rodinou, s ktorou nadviazal kontakt. Počas výkonu mu umrela matka aj brat. Prvýkrát žiada o podmienené prepustenie. K životu nepotrebuje drogy či alkohol, chce viesť normálny život. Do ústavu na výkon trestu sa už nechce vrátiť.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene. Na záveroch hodnotenia trvá.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť. Poukázal na doterajší spôsob života odsúdeného, ktorý opakovane páchal trestnú činnosť a bol mu uložený aj dlhší trest (12,5 roka) spolu s ochranným dohľadom, ktorého podmienky ale nerešpektoval a znovu sa trestnej činnosti dopustil. Nie je možné od neho očakávať, že povedie riadny život.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený G. P. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/146/2018 zo dňa 02. 07. 2020 v trvaní 4 (štyroch) rokov a 6 (šiestich) mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zo skutkovej vety vyplýva, že sa prečinu

nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona tak, že sa v ústave, v ktorom vykonával trest, vyhrážal príslušníkovi ZVJS a tiež odsúdenému, že ich všetkých pozabíja, znásilní a rozkrája, následne zobral visiaci zámok, ktorým búchal o oceľové dvere a opäť kričal, že poškodenému rozbije hlavu a aj jeho rodine a žiadal o privolanie psychológa, lebo inak sa podreže a zoberie aj niekoho z nich, že je mu to jedno, či dostane doživotie, pretože nemá čo stratiť.

Priestupkovo odsúdený nebol postihnutý ani raz.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz deväťkrát súdne trestaný, prevažne za majetkovú trestnú činnosť, no aj za násilnú trestnú činnosť (znásilnenie, vydieranie), trestný čin nebezpečného vyhrážania, marenia výkonu úradného rozhodnutia, trestný čin porušovania domovej slobody a obmedzovania domovej slobody. Prvýkrát mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, avšak v skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody. Následne mu boli ukladané len nepodmienečné tresty odňatia slobody v celkovom trvaní 27 (dvadsiatich siedmich) rokov a 6 (šiestich) mesiacov. Je tak pravdivé tvrdenie odsúdeného, že väčšinu zo svojho života (má 46 rokov) strávil vo výkone trestu odňatia slobody. Uvedené nesvedčí len o závažnosti skutkov, ktorých sa dopustil, ale aj to, že v minulosti nemal v záujme rešpektovať právne normy a ich porušovanie pre neho neznamenal hranicu, ktorú by nemal prekročiť. Okrem toho je evidentné, že sa z predchádzajúcich, aj dlhotrvajúceho, trestov nepoučil. Dokonca sa nepoučil a nepolepšil ani počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže posledného skutku, za ktorý aj aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, sa dopustil počas výkonu iného trestu odňatia slobody.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmieneného prepustenia na slobodu. Ako už bolo uvedené, odsúdený iný spôsob života (po dosiahnutí plnoletosti) ako kriminálny nateraz nepozná. Na slobode bol len krátko, v prestávkach medzi jednotlivými výkonmi trestov odňatia slobody. Posledného skutku sa dopustil v ústave na výkon trestu odňatia slobody, a hoci bol za tento skutok uznaný aj vinným a odsúdený, znova sa dostal do rozporu s iným odsúdeným, keď sa mu vyhrážal ujmu na zdraví. Tentokrát však nedošlo ani k uloženiu disciplinárneho trestu.

Odsúdený tvrdí, že sa napravil jeho vzťah so sestrou, pričom počas výkonu trestu odňatia slobody prišiel o svoju matku a aj brata. Hoci počas svojho života bol vždy členom rodiny, táto okolnosť mu nebránila v páchaní trestnej činnosti. Novo naviazaný kontakt so sestrou trvá tri mesiace a hoci je intenzívny, vo svojich počiatkoch je stále krehký. Odsúdený si možno aj uvedomuje, že nemôže vo vzťahu k nej opäť zlyhať, no je vysoko otáznne, či to aj skutočne zvládne. Nesvedčí o tom jeho doterajší spôsob života a ani samotný priebeh aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody. Odsúdený zaujal len čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti. Voľný čas možno trávi aktívne, no vyberá si činnosti, ktoré mu vyhovujú, ktoré sa mu chce robiť. Nezapája sa dostatočne do prednáškových aktivít a nepodieľa sa ani na spoločenskom živote v podmienkach ústavu. Nie je zrejmé, aký skutočný vplyv mal na neho doteraz vykonaný trest, no je isté, že polepšenie a nápravu odsúdený ešte nedosiahol. Je povzbudený sociálnou väzbou so sestrou, ale táto sama o sebe nie je dostatočnou zárukou, že odsúdený povedie riadny život. Pracovné návyky sú síce zachované, no pracovné zaradenie odsúdeného nie je stále a trvalé. V podmienkach slobody jeho pracovná morálka taktiež nevykazuje znaky trvalosti.

Aj keď mal viacero možností, ani v jednom z 9 odsúdení sa nepoučil a úmyselnú trestnú činnosť páchal ďalej. V žiadosti a aj na verejnom zasadnutí sa ale odsúdený snažil súd presvedčiť, že sa už skutočne napravil a že chce využiť šancu, lebo si uvedomuje, že život vo výkone trestu odňatia slobody nemá pre neho zmysel. Je ale nutné uviesť, že nijakým spôsobom nepopísal a nekonkretizoval naznačené zmeny v jeho životných prioritách. Nesvedčí o tom ani odpis z registra trestov, ani hodnotenie ústavu. Počas výkonu trestu odňatia slobody mu boli udelená len tri disciplinárne odmeny. Uloženiu disciplinárneho trestu sa vyhol. Dá sa povedať, že sa adaptoval na podmienky ústavu na výkon trestu odňatia slobody, čo ale môže súvisieť aj s predchádzajúcimi skúsenosťami s výkonom trestu odňatia slobody. Voľný čas netrávi nijako špecificky.

Hoci teda aj z hodnotenia ústavu vyplynuli čiastočne pozitívne závery a kladné hodnotenie osoby odsúdeného, tieto nepostačujú na to, aby bolo možné od odsúdeného očakávať, že povedie riadny spôsob života.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Motivácia odsúdeného, aby bol podmienčne prepustený, ostala neodôvodnená. To, že participuje na programe zaobchádzania, že sa správa slušne voči personálu a spoluodsúdeným, ešte neznamená, že v podmienkach slobody bude jeho konanie totožné. Súd nepresvedčil, že on sám sa zmenil a zmenil životné priority a hodnoty, z ktorých by mohli vyplynúť záruky, že povedie riadny život. Práve však výchovným pôsobením trestu odsúdený participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napĺňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no poučenie si z tohto svojho konania neodniesol, nakoľko v minulosti svoj život nezmenil. O skutočnej zmene jeho hodnôt a postoja súd nebol po vykonanom dokazovaní presvedčený. Nijako nekonkretizoval dôvody podmienčného prepustenia a zmeny jeho postoja.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky. Bol odsúdený opakovane, predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením. O čom svedčí aj tá skutočnosť, že bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Osobnosť odsúdeného, spôsob vedenia jeho života, jeho kriminálna minulosť (9 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov, čo do intenzity a závažnosti) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmienčnom prepustení je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného Pavela Tótha potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmienčnom prepustení zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.